

HARDLOPEN MET SHERMAN

De ezel met het heldenhart die uitgroeide
tot een ware kampioen

Christopher McDougall

Hardlopen met Sherman

De ezel met het heldenhart die uitgroeide
tot een ware kampioen

Vertaald uit het Engels door
Anna Post Uiterweer & Ellis Post Uiterweer

the house of books

Oorspronkelijke titel: *Running with Sherman*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Alfred A. Knopf, Penguin Random House LLC, New York, 2019

© Christopher McDougall, 2019

© Vertaling uit het Engels: Ellis Post Uiterweer en Anna Post Uiterweer, 2019

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam, 2020

Omslagontwerp: Profile Books, Londen

Omslagontwerp Nederlandse uitgave: Buro Blikgoed, Haarlem

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5727 1

ISBN 978 90 443 5728 8 (E-BOOK)

NUR 320

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uit naam van Sherman
draag ik dit boek op aan de drie vrouwen
door wie mijn leven vol geluk en avontuur is:
Mika, Maya en Sophie

Om grote dingen te bereiken heb je twee dingen nodig:
Een plan, en net niet genoeg tijd.
– Leonard Bernstein

Schaduw in het duister

Ik zag meteen dat er iets helemaal niet goed zat toen het busje de oprijlaan op kwam. Ik had al een uur op Wes zitten wachten, en nog voordat hij zijn wagen goed en wel had geparkeerd, bereidde ik me voor op het ergste toen ik zijn gezicht zag.

‘Hij maakt het slecht,’ zei Wes bij het uitstappen. ‘Slechter dan ik dacht.’ Ik kende Wes al meer dan tien jaar, ongeveer vanaf de dag waarop mijn vrouw en ik ons vertrouwde Philadelphia hadden verruild voor dit boerderijtje bij de amish in Pennsylvania, en zo verslagen had ik hem nog nooit gezien. Samen liepen we om het busje heen en openden we de deurtjes aan de achterkant.

Ik gluurde naar binnen en greep onmiddellijk naar mijn telefoon in mijn broekzak. Gelukkig had ik het juiste nummer bij de hand.

‘Scott, kom snel. Dit is een noodgeval.’

‘Oké,’ zei Scott. ‘Zorg dat hij geen pijn heeft, ik ben er morgenochtend.’

‘Ja. Nee. Ik denk dat je beter... Nou ja...’ Even zweeg ik om op de juiste woorden te komen. Scott was de expert, niet ik. Maar toch wist ik vrij zeker dat we niet veel ochtenden meer over hadden om te werk te gaan. Ik probeerde hem een beschrijving te geven van wat ik voor me zag.

In het busje stond een grijze ezel. Zijn vacht zat vol poep, zodat zijn witte buik bijna zwart leek. Hier en daar was zijn vacht zelfs helemaal verdwenen, waardoor zijn blote huid – die waarschijnlijk onder de parasieten zat – zichtbaar was. Hij zag onnatuurlijk rond en opgeblazen door jaren van slecht eten, en zijn mond was er verschrikkelijk aan toe. Een van zijn tanden was zelfs zo verrot dat hij er bij de eerste aanraking al uit viel. Maar zijn hoeven waren er het slechtst aan toe: ze waren zo vergroeid dat zijn poten wel heksenklauwen leken.

‘Scott, je moet dit echt zien.’

‘Geen zorgen,’ zei Scott. ‘Ik heb alles al gezien. Ik zie je morgen.’

Deze ezel was van een lid van Wes’ kerk. Wes is een prachtmens en probeert als mennoniet iedereen te helpen – zelfs dieren, zoals nu het geval was. Een tijdje terug kwam hij erachter dat een van de kerkgangers verzamelwoede had en geiten en een ezel onder armoedige omstandigheden in zijn verwaarloosde stal had staan. De verzamelaar zelf had geen werk waardoor zijn gezin flink onder zijn aandoening leed: een groot deel van het budget waar het gezin van moest eten ging nu op aan de dieren. Wes en enkele andere leden van zijn kerkgenootschap hadden al vaker geprobeerd om de man afstand te laten nemen van zijn dieren, maar hij bleef zich verzetten. Uiteindelijk had Wes diep ademgehaald en, zo eerlijk als hij maar kon zijn, aan de verzamelaar gevraagd hoe die het zou vinden als de dieren gewoon twee jaar uit logeren zouden gaan. Twee jaar, naar een fijn gezin dat ze goed kon verzorgen, zodat de verzamelaar de tijd zou krijgen om de hekken te repareren en de stal schoon te maken. Het was niet echt een leugen, hield Wes zichzelf voor. Eerder een soort hoop – de hoop dat twee jaar lang genoeg zou zijn om de verzamelaar zijn arme dieren te laten vergeten en zijn leven weer op de rit te krijgen.

‘Het proberen waard?’ probeerde Wes.

‘Goed,’ gaf de verzamelaar toe. ‘Maar ze moeten naar een heel fijn gezin.’

Onmiddellijk ging Wes aan de slag. De geiten waren al gauw geplaatst: er was altijd wel iemand in Lancaster die op een gratis grasmaaier zat te wachten. De ezel was een ander verhaal. Ezels zijn koppige dieren, die vaak bijten en schoppen. Bovendien hebben ze geen enkel nut op de boerderij. Ze zorgen niet voor melk of vlees, en laten zich meestal ook niet berijden. Bovendien eten ze veel en lopen de kosten flink op, en dat komt nog boven op de gebitsverzorging, ontwormingskuurtjes en vaccinaties.

Dus waarom wilde ik hem dan hebben?

Dat wilde ik niet. Tenminste, niet nadat ik het beest had gezien. Dat was duidelijk. Als stedelingen op het platteland hadden mijn vrouw en ik helemaal geen ervaring met boerderijdieren, maar dat betekende niet dat we het niet wilden proberen. Als eerste adopteerden we een zwarte kat die op een dag bij ons was komen aanlopen, en toen dat goed ging lieten we ook een aantal kippen onze achtertuin betrekken, en daarna een pleegschaap dat we te leen kregen van een amish-buurman, zodat we konden zien of we dat wel aankonden. We waren net een stel kleuters die een weekendje op het dier van de klas moesten passen. Wes woont op een boerderij naast de onze, en toen hij me over de ezel vertelde, dacht ik: waarom eigenlijk ook niet? We konden hem gewoon los laten lopen in de achtertuin en de kinderen konden hem hun klokhuisen voeren. Maar ik beloofde nog niks, tot ik hem zelf had mogen zien. Wes vond het prima. De eigenaar van de ezel, zei hij, was een beetje lastig en dacht precies zo over mij.

Dus gingen mijn twee dochters en ik op een middag langs bij de verzamelaar om de boel met eigen ogen te kunnen bekijken. Tenminste, dat hield ik mezelf voor. Eigenlijk hadden we allang besloten dat we de ezel wilden hebben, tenzij het echt een losgeslagen malloot was. In de auto bespraken we mogelijke manieren om mijn vrouw over te halen en brainstormden we zelfs al over mogelijke namen.

‘Skullcrusher?’

‘Nee!’

‘Zorro?’

‘Nee! Nou... misschien.’

Maar toen we de boerderij zagen, viel ons gesprek stil. De stal stond schuin in de modder en het zag ernaar uit dat één niesje de boel al omver zou blazen. We strompelden naar binnen en knepen onze ogen samen om in het duister iets te kunnen zien. Onze laarzen werden voortdurend in de drek gezogen. De dag ervoor had het flink geregend, waardoor een van de hokken onder water was komen te staan en de bewoner – een geit – op een baal hooi had moeten klimmen om droge poten te houden. Naast de geiten stond nog een hokje, klein en donker als een kerker. Nauwelijks zichtbaar stond de bewoner tegen de achterwand aan gedrukt. De verzamelaar riep het dier en floot terwijl hij een handvol voedsel uitstak.

Langzaam maar zeker stapte er een ezeltje naar ons toe. Hij stak zijn oren op en trilde zenuwachtig toen hij dichterbij ons kwam. De ezel stond bijna tot zijn knieën in de brij van poep en verrot stro, en zijn leefomgeving was zo krap dat hij zich nauwelijks kon omdraaien. De verzamelaar gaf mijn dochter het eten, dat ze de ezel toestak. Vervolgens strekte de ezel zich onze kant uit en nam voorzichtig het voer aan. Mijn dochters en ik keken hem zwijgend aan. Dit draaide niet meer om een nieuw huisdier. Die arme ezel moest en zou hier zo snel mogelijk worden weggehaald.

De verzamelaar stond ons aanvankelijk toe ons dat we hem zouden meenemen, maar bleek zich de volgende dag te hebben bedacht. Toen Wes de volgende ochtend bij hem langskwam met zijn bestelbusje, zei de verzamelaar koppig dat zijn ezel bij het gezin hoorde en dat je een gezin niet mag opbreken.

‘Hij gaat alleen uit logeren, tot hij weer beter is. Twee jaartjes,’ bleef Wes proberen, steeds weer en weer, tot de verzamelaar eindelijk toegaf en de deur van de stal opende. Toen pas merkte Wes dat de hoeven van de ezel zo zwaar verwaarloosd waren dat het dier nauwelijks kon lopen. Wes en de verzamelaar hielpen de ezel stapje voor stapje de donkere stal uit, de buitenlucht in, op weg naar zijn nieuwe huis.

‘Hoe krijgen we hem de bus uit als hij niet kan lopen?’ vroeg ik Wes, bang voor wat hij zou voorstellen. Ik hield mijn adem in en hoopte stiekem dat hij geen enkele manier zag en dat de ezel naar een dierenopvang zou moeten, of een andere noodopvang waar ze wisten wat ze met een hopeloos geval als dit aan moesten.

‘Langzaam, lijkt me,’ antwoordde Wes. Hij pakte de verweerde groene halster om de hals van de ezel vast en trok er zacht aan. Moest ik het dier van achteren duwen? Dat leek me vrij agressief. Bovendien wist ik dat ik in die positie best eens een trap van een hoef op mijn knieën kon verwachten. Misschien kon ik hem maar beter een beetje naar voren hijsen?

Ik sloeg mijn armen om zijn rug en sloot mijn handen rond zijn buik om zijn pijnlijke poten een beetje te ontzien. Ik was klaar om weg te springen zodra hij zou schoppen, maar dat bleek niet nodig: het dier had geen energie voor de strijd. Het leek eerder verward, als een schimmelig stuk speelgoed dat uit een kelder was gehaald, in plaats van een levend dier. Voorzichtig zette het een paar pasjes. De ezel liep als wij hem aanspoorden en bleef meteen staan als wij stopten, alsof hij vergeten was hoe hij zelf kon denken – en lopen. Toen we de bus uit waren gekomen, bleef de ezel met hangende kop onbeweeglijk staan, als een groot knuffelbeest. Hij proefde niet eens van het verse gras.

Wes moest gaan. Zijn honderdvijftig koeien moesten gemolken worden en door alle gedoe met de verzamelaar lag hij achter op zijn schema. Hij wenste me veel succes en beloofde dat hij morgen nog even langs zou komen om te zien hoe wij en de patiënt het maakten. Ik zette een emmer met vers water en een hoopje hooi voor de neus van de ezel, die zich nog steeds niet had verroerd. Vervolgens keek ik op mijn horloge. Mijn dochters kwamen binnenkort uit school, en ik zou voor hun thuiskomst graag een plannetje hebben om de schok die de aanblik van de verfromfaaide ezel bood een beetje te verzachten, zodat ze wisten dat het wel goed met hem zou komen. Maar ik wist niet eens waar ik moest beginnen. We hadden besloten

een dier in nood te redden, maar een dier als dit, in zulke hoge nood, hadden we ons niet kunnen voorstellen.

De komst van Sherman.

Operatie steenzaag

De volgende ochtend kwam onze redder in alle vroegte de oprijlaan op gereden. ‘Geen zorgen,’ had ik mijn dochters de vorige avond nog gezegd. ‘Scott lukt het wel.’ En inderdaad sprong Scott die ochtend vol zelfvertrouwen uit zijn auto, al verdween zijn grijns even later van zijn gezicht.

‘Ik heb alles al gezien,’ zei hij, ‘behalve dit.’

Overdag werkt Scott als verkoper bij Dansko, een bedrijf uit Pennsylvania dat van die klompen maakt waar koks en dansers gek op zijn. Maar ’s avonds houdt hij zich liever met dierenvoeten bezig, zijn ware passie. De geboren en getogen New Yorker bekostigde zijn studie door paarden hoefijzers aan te meten. Sinds zijn verhuizing naar Lancaster County, bij de grootste amish-gemeenschap van heel Amerika, hielp hij de buurt met hun werkmuilezels of lastige paarden.

In het weekend bezochten Scott en zijn vrouw Tanya vaak de paardenveilingen om als onofficiële experts op te treden en alarm te slaan als een te veilen dier zorg nodig had. Tanya is een keer voor een veilingbusje op weg naar het slachthuis gesprongen om ter plekke een ezeltje te kopen dat achter in het busje zat. Het arme dier was er zo slecht aan toe dat de bestuurder het haar gratis overhandigde.

Tanya was er zeker van dat ze de ezel kon opknappen, en dat lukte haar ook. Niet veel later hobbelde de kleine Matilda vrolijk mee tijdens de uitstapjes van de trekpaarden. Maar de ezel op mijn oprijlaan was er aanzienlijk slechter aan toe.

‘Hoe is dit kunnen gebeuren?’ vroeg Scott.

‘Verzamelwoede,’ antwoordde ik.

‘Jezus. Dit is...’ Scott moest even nadenken. ‘Ik denk dat het voor het dier zelf het prettigst is als we hem onmiddellijk laten inslapen.’

Hij legde uit dat hij door de toestand van zijn hoeven niet lang te leven had. Ezels houden hun hoeven kort door op steengrond lange afstanden af te leggen terwijl ze zoeken naar eten, maar als je er eentje opsluit in een brij van hooi, of los laat lopen op een weiland of gazon, krullen de hoeven op als de nagels van een hindoeheilige. Als ze eenmaal verminkt zijn, kun je de schade niet meer ongedaan maken en sterft de ezel een afschuwelijke dood: vanwege de relatief kleine maag moet een ezel voor een gezonde spijsvertering blijven lopen. Kan hij dat niet, dan duurt het niet lang voordat onverteerd voedsel de ingewanden blokkeert en het dier van binnenuit open-scheurt.

‘Zo’n dood wens je niemand toe,’ zei Scott. ‘Tenzij...’ Even dacht hij diep na. ‘Heb je een steenzaag?’

Ik snelde naar de schuur, waar ik mijn steenzaag pakte. Scott bond de halster van de ezel aan het hek vast. ‘Hallo, vriend,’ zei hij terwijl hij de ezel tussen zijn oren streelde. ‘Heb je zoiets wel eens gezien?’ Hij hield de zaag voor de neus van de ezel, zodat die er even aan kon snuffelen. ‘Dit is het plan,’ zei Scott. Hij legde de ezel uit wat voor operatie hij wilde uitvoeren. Ik was er niet gerust op, maar de ezel draaide zijn oren naar Scott toe alsof hij aandachtig luisterde.

‘Ik wil dat hij even aan mijn stem went voor ik begin,’ legde hij uit. ‘Ezels hebben een grote drang tot zelfbescherming, nog sterker dan paarden. Ze komen niet graag voor verrassingen te staan.’ En wat Scott voor ogen had, was inderdaad een ruwe verrassing: als laatste hoop wilde hij een voor een alle hoeven afzagen, als een boomstam.

Als Scott ten minste de helft weg kon krijgen, zou hij de zaak met een tang en een grove vijl kunnen afmaken. Stel je voor dat je naar de tandarts gaat met vier gaatjes en te horen krijgt dat al je tanden drie keer achter elkaar geboord moeten worden, alleen heb je nog nooit eerder een tandarts gezien en zou die man met de boor best eens een gestoorde gek kunnen zijn die je ineens bij je kaak vastpakt. Zo'n soort verrassing hadden we voor de ezel in petto.

'Klaar?' vroeg Scott.

'Ik? Of hij?'

'Allebei. Hou zijn poot stevig vast.'

We gingen aan het werk. Ik leunde tegen de flank van de ezel, zodat hij stevig tussen mij en het hek in geklemd was. Ondertussen hield Scott zijn voorpoot tussen zijn eigen benen, met de hoef tussen zijn knieën. Langzaam maar zeker maakte hij er een groef in. Zodra hij zijn tempo had gevonden, verstevigde hij zijn grip en zaagde hij stukje bij beetje door een hoef die zo stevig was als een autoband. Het zweet liep over zijn gezicht maar onder het hijgen bleef hij met kalme en vriendelijke stem tegen de ezel spreken.

'Lukt het nog, vriend?' zei hij. 'We zijn bijna klaar met nummer één.' De ezel had zijn spieren zo sterk aangespannen dat ze wel leken te knappen. Toch bleef hij stokstijf staan. Uiteindelijk liet Scott de zaag zakken en veegde het zweet van zijn voorhoofd.

'Wat vind jij?' vroeg hij. Hij hield het afgezaagde stuk hoef op. Het was bijna net zo groot als mijn eigen voet en stonk verschrikkelijk, alsof de hoef al was gaan rotten toen hij nog aan de ezel vastzat.

'Ik kan gewoon niet geloven dat hij je dat heeft laten doen,' zei ik. 'Misschien is hij nog in shock van het ritje hierheen.'

'Kan zijn. Volgens mij is hij gewoon een goeie jongen,' zei Scott, die weer even tussen zijn oren krauwde. 'Kijk maar naar zijn oren, die meebewegen met onze stemmen.' En inderdaad schoten zijn oren heen en weer tussen Scott en mij, afhankelijk van wie er iets zei. Af en toe leende hij ons zelfs allebei één oor.

'Hij houdt zijn aandacht er goed bij en vertrouwt ons,' zei Scott

terwijl hij de tweede voorpoot beetpakte. ‘Maar het wordt er niet makkelijker op, dus zet je maar schrap.’

Vervolgens waren de achterpoten aan de beurt. Scott had me verteld dat geen enkele ezel ervan houdt als er mensen vlak achter hem staan. ‘Dat is instinctief hun grootste angst,’ zei Scott. In het wild zijn ezels lastig te doden. Ze bewegen zich voort in kuddes, zodat roofdieren op zoek naar een hapje ezel eerst moeten bedenken of ze het in hun eentje kunnen opnemen tegen een hele groep schoppende, bijtende beesten van driehonderd kilo. Een groep ezels kan zelfs een leeuw aan. Maar tegen een sluipaanval zijn ze niet opgewassen. Een ezel die door iets te lang grazen net even buiten de groep valt, is een makkelijke prooi voor wilde honden, die hem achterlangs bij de keel grijpen. Dit ezeltje was dan wel zwak en ziek, maar diep vanbinnen in zijn DNA zat nog een overlevingsmechanisme van tienduizend jaar oud, dat net zo op scherp stond als dat van een soldaat: klaar om een onzichtbare vijand dood te schoppen.

Scott pakte de zaag weer op. Heel langzaam legde hij zijn vrije hand op de achterpoot van de ezel. ‘Goed zo, jongen,’ zei hij, maar hij moest zich onmiddellijk terugtrekken omdat de poot naar achteren schoot.

‘Dat bedoel ik dus,’ zei hij, terwijl hij de zaag, die hij had laten vallen, weer opraapte. ‘Hij breekt je benen voordat je het zelf doorhebt.’ Zijn eigen ezeltje, Matilda, had een bijtend hondje een keer zo hard weggetrapt dat de poot van de hond moest worden geamputeerd.

‘Hou hem stevig vast, dan probeer ik het nog een keer,’ zei Scott. Ik drukte mijn borst tegen de ribben van het dier en hield hem zo stevig mogelijk tegen het hek gedrukt. Ondertussen streek Scott de ezel over zijn kop, en vervolgens zijn lichaam en poot, tot hij bij de hoef uitkwam. De ezel leek wel een slachtoffer van een overval, zo angstig bleef hij staan, met zijn oren in de lucht gestoken. Maar hij verroerde zich niet toen Scott zijn achterpoot optilde. Ongeacht de uitkomst was ik onder de indruk van Scotts zachtaardigheid. Hij zweette als een smid en kon elk moment een trap in zijn ribbenkast

verwachten, maar hij bleef vriendelijk tegen de ezel praten alsof hij hem een sappige appel wilde aanbieden in plaats van een steenzaag.

Uiteindelijk viel ook het laatste stuk hoef op de grond. Scott moest even op adem komen en veegde zijn gezicht af. Het was nog lang niet voorbij. Scott haalde uit zijn buidel tas een enorme tang, die eerder op een moordwapen van Leatherface leek dan op een instrument voor nagelverzorging. Een paar keer knipte hij in de lucht, waarna hij weer bij de ezel ging staan en zijn hoeven vaardig een normale hoefvorm gaf. Nadat hij alle poten had geknipt, haalde hij een flinke vijl tevoorschijn om de hoeven wat gladder te maken.

‘Klaar!’ meldde Scott. Hij liet zich achterover in het gras vallen en haalde uitgeput maar opgelucht diep adem. Zijn eerst zo schone shirt en broek leken wel rechtstreeks uit een moeras opgevist. Hij was nauwelijks op adem gekomen toen hij alweer opsprong, omdat Sherman zich vreemd gedroeg.

Hij deed helemaal niets.

‘Geen goed teken,’ zei Scott. ‘Helemaal geen goed teken.’ We hadden het dier net onderworpen aan een twee uur durende intensieve operatie, en in plaats van verlichting te zoeken in het daglicht bleef de ezel staan waar hij stond. Met korte hoefnagels kon hij gaan en staan waar hij maar wilde. Dus waarom wilde hij niet maken dat hij wegkwam?

We bekeken de ezel en probeerden hem zonder woorden aan te sporen om weg te lopen. Maar hij bleef op zijn plek staan. ‘Ik weet het niet,’ zei Scott weinig hoopvol. ‘Als hij morgen nog niet is gaan lopen, kunnen we hem alleen nog een zo comfortabel mogelijk einde gunnen.’

Comfort was waar zijn vrouw in uitblonk. En inderdaad kwam Tanya niet veel later bij ons aan in haar oude, stoffige wagen. Ze kwam onmiddellijk in actie met haar eigen medische instrumenten en haar schaar. Tussen alle lieve woordjes voor de ezel door vlogen de bevelen me om de oren.

Scott in de weer met de hoeven.

‘Goed zo, ezeltje,’ zei ze vriendelijk. ‘Goed...’ Ze zweeg. ‘Hoe heet hij eigenlijk?’

‘Eh...’ Ik wilde dit niet verpesten. We hadden al eens helemaal

verkeerd besloten en daar ondervond ik nog dagelijks de gevolgen van. Onze eerste twee geiten waren vernoemd naar woorden die mijn dochter in een boek was tegengekomen: ‘Bamboozle’ en ‘Skeedaddle’ hadden meer dan genoeg gras en onkruid om de hele dag lang te kunnen knabbelen, maar toch vonden ze het nodig om de hele tijd te ontsnappen, als twee El Chapo’s op zoek naar de vrijheid. Na een paar maanden van geslaagde pogingen namen ze niet eens meer de moeite om onder het hek door te kruipen, maar sprongen ze doodleuk over het anderhalve meter hoge hek heen en stormden rechtstreeks langs de weelderige grasvelden van onze burens naar de weg, waar ze onder de bus konden belanden en mij diverse keren een hartverzakking bezorgden.

Uiteindelijk heb ik Skeedaddle en haar zusje Lulu aan een boer moeten verkopen, zodat zijn kleinkinderen verder voor ze konden zorgen. Bamboozle ging naar onze amish-burens. De ochtend daarop zag ik Bamboozle voor mijn raam staan. Hij was aan zijn nieuwe eigenaar ontsnapt en had bijna een kilometer over de weg afgelegd om weer bij ons in de achtertuin te belanden. Mijn dochters vonden het prachtig: ze waren altijd al gek op Bamboozle geweest en wilden hem houden. Maar ik had er genoeg van om steeds met acrobatische capriolen achter hem aan te moeten zitten. Gelukkig wisten de amish-kinderen hem voortaan op de een of andere manier tegen te houden, en is hij nooit meer ontsnapt. Een paar dagen later ging ik bij ze langs om te vragen hoe ze Bamboozle in bedwang hadden gekregen. Ze keken me verward aan.

‘O, bedoel je Fred?’ zei eentje op een gegeven moment. ‘Zo noemen we hem nu.’

Ja, Fred, de naam van twee derde van alle oude ooms die in hun Barca-loungers een middagdutje doen. Ik had niet durven dromen dat een rustige naam Bamboozle ook in een rustige geit had kunnen veranderen. Je zou toch denken dat ik dat inmiddels wel had geprobeerd.

Maar nee. In plaats daarvan noemden we een straatkat ‘Smarty-cat’, en konden alleen maar toekijken toen deze typische buitenkat

een bijzonder inbrekerstalent toonde en zich herhaalde malen in onze sokkenla verstopte als we net op het punt stonden om op vakantie te gaan. Smartycat heeft een lang en fijn leven bij ons gehad, en na haar dood adopteerden we een nieuwe straatkat, 'Evil Eye'. Die naam koos ze grotendeels zelf, omdat ze een slangachtige en satanische manier van kijken had. Evil Eye was (en is) zo gemeen dat al onze andere katten – voornamelijk ook straatkatten – te bang zijn om bij hun etensbakjes in de buurt te komen voordat Evil Eyes buikje vol zit en ze ver uit de buurt is.

Dus nam ik geen enkel risico met deze nieuwe ezel. Hij had al moeite genoeg om alleen maar te overleven, dus wilde ik de strijd niet nog eens erger maken door hem met een vervloekte naam op te zadelen. Mijn dochters hadden de avond ervoor al een suggestie gedaan, en na uitgebreid nadenken zag ik geen enkele aanleiding tot gevaar. Dus besprak ik het met Tanya.

'We denken aan, eh... Sherman?' probeerde ik. We hadden pas de film *Saving Mr. Banks* gezien, en die vrolijke broertjes Sherman stonden ons wel aan. Wie houdt er nou niet van 'Let's Go Fly a Kite'?

Maar Tanya had helemaal niets met Disney-films of vervloekte namen. Ze was druk in de weer met haar eerste hulp, en de naam was alleen maar een methode om het leed te verzachten. 'Goed zo, Sherman,' vervolgde ze terwijl ze met haar schaar in de weer was. Zo kortwiekte ze de stinkende, klittende vacht van de ezel bij stukjes en beetjes. Af en toe riep ze me om iets voor haar te halen: doeken! Babyshampoo! De tuinslang!

'Zodra ik klaar ben, moet jij hem natmaken en van top tot teen schoonboenen met shampoo,' beval ze. 'Wrijf het er goed in. Eerst vindt hij het vast helemaal niks, maar hou vol tot je alle viezigheid van zijn huid af hebt geschrobd.' Toen sloot ze haar schaar en draaide ze zich naar me om.

'Kijk,' zei ze. 'Als hij het al redt, ben je niet met een strik en een veldje van hem af. Hij is Iejaar niet. Deze ezel is verwaarloosd en

mishandeld, en kan helemaal wanhopig raken. Je moet hem iets te doen geven. Zoek iets voor hem te doen.'

Iets voor hem te doen? Wat moest ik nou met een ezel – goud zoeken soms? Naar het westen trekken? Maar voordat ik haar kon vragen wat ze bedoelde, kreeg ik een idee. Nee, dat was belachelijk, zei ik tegen mezelf. Dus hield ik mijn mond. Dit wilde ik niet aan Tanya voorleggen; dan leek ik nog hopelozener en meer overweldigd dan ik al was. Maar hoe meer ik naar Sherman en zijn wrak van een lichaam keek, hoe meer ik overtuigd raakte van mijn eigen plannetje. Ik kon het gewoon niet loslaten, waarschijnlijk omdat deze fantasie een stuk fijner was dan de lelijke realiteit die me voor ogen stond.

En toen zag ik voor het eerst in dat er zelfs een voordeel kleefde aan mijn gebrek aan ervaring. Ik wist niet hoe ziek Sherman was, maar ook niet hoe sterk hij was. Misschien zat er diep vanbinnen een vechtertje, een sluimerende strijder die lag te wachten op de kracht om weer door Shermans aderen te stromen. En als Sherman zich kon herpakken, had ik misschien wel iets voor hem wat nog veel beter was dan een 'iets te doen': een wild avontuur dat we samen zij aan zij konden aangaan.

Maar eerst moesten we hem uit alle macht in leven houden.